

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

Folketingets Forsvarsudvalg har den 22. august 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 231 (Alm. del), som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 231:

Vil ministeren redegøre for, hvilke regler der gælder for ministre og embedsmænd i Forsvarsministeriet, hvis de går til eller fra ansættelse i forsvarsindustrien eller interesseorganisationer, der varetager forsvarsindustriens interesser?

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Forsvarsministeriet indhentet bidrag fra Justitsministeriet, for så vidt angår reglerne for ministre samt fra Forsvarsministeriets Personalestyrelse, for så vidt angår reglerne for embedsmænd i Forsvarsministeriet.

Justitsministeriet oplyser følgende:

"Der findes en række regler og retningslinjer, der har til formål generelt at varetage hensyn til åbenhed om ministres arbejde og hensyn til at imødegå bl.a. spørgsmål om interessekonflikt og inhabilitet i den offentlige forvaltning.

Det drejer sig bl.a. om straffelovens § 144, hvoraf det fremgår, at personer i offentlig tjeneste eller hverv, herunder ministre, der uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel, kan straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år. Ministres modtagelse af gaver er i vist omfang også reguleret af almindelige forvaltningsretlige principper. Det følger i den forbindelse af praksis fra Folketingets Ombudsmand, at personer i offentlig tjeneste, herunder ministre, har pligt til at afslå begunstigelser, der efter deres art og/eller den sammenhæng, hvori de ydes, efter en generel bedømmelse kan være egnede til at skabe en begrundet eller ubegrundet tvivl om, at de vil varetage sagsbehandlingen på en upartisk måde.

Spørgsmålet om inhabilitet er bl.a. reguleret i forvaltningslovens §§ 3-6, der gælder i sager, hvor der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, samt for forvaltningsmyndigheders indgåelse af kontraktforhold. Navnlig følger det af forvaltningslovens § 3, stk. 1, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag under nærmere angivne omstændigheder, herunder ek-

Dato: 30. september 2024

Enhed: THRS
Sagsnr.: 2024/007964
Dok.nr.: 869767
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

sempelvis på grund af vedkommendes egne private eller økonomiske interesser.

Reglerne suppleres af en uskreven retsgrundsætning om speciel inhabilitet uden for forvaltningslovens anvendelsesområde, som har væsentlige lighedspunkter med habilitetsreglerne i loven, og som navnlig gælder, hvor den faktiske forvaltningsvirksomhed har karakter af en beslutning, der minder om en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Der kan i den forbindelse henvises til Niels Fenger (red.), Forvaltningsret (2018), s. 251.

Reglerne om tavshedspligt følger bl.a. af forvaltningslovens § 27, som bestemmer, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger. Efter straffelovens § 152, stk. 1, kan den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, som den pågældende har fået kendskab til, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

Tavshedspligten gælder også, efter hvervet er ophørt, og en minister – eller en embedsmand – der skifter fra det offentlige til det private erhvervsliv, er således fortsat omfattet af tavshedspligten. Det betyder bl.a., at vedkommende ikke uberettiget må udnytte fortrolige oplysninger, som han eller hun har kendskab til fra sin tid i ministeriet, i en ny stilling i det private erhvervsliv.

Det følger desuden af § 8 i lov om vederlag og pension mv. for ministre, at besidder en minister ved sin tiltræden hverv i offentlige eller private virksomheders, foretagenders eller institutioners tjeneste, vil disse som udgangspunkt være at fratræde.

Der henvises også til bl.a., at ministre i forbindelse med deres tiltræden og derefter årligt udfylder et oplysningsskema om deres personlige interesser mv., herunder oplysninger om tidligere hverv. Siden 2009 har der tillige været en åbenhedsordning om ministres udgifter og aktiviteter. Åbenhedsordningen indebærer, at der inden for hvert enkelt ministerområde løbende offentliggøres en række oplysninger om vedkommende ministers udgifter og aktiviteter, herunder udgifter til rejser, modtagne gaver, repræsentationsudgifter mv.”

Forsvarsministeriets Personalestyrelse oplyser følgende:

”Der gælder ikke særlige regler for embedsmænd, der enten før eller efter deres ansættelse i Forsvarsministeriet ansættes i forsvarsindustrien eller interesseorganisationer, der varetager forsvarsindustriens interesser.

Embedsmænd i Forsvarsministeriet, der efterfølgende opnår ansættelse i forsvarsindustrien eller i en interesseorganisation, der varetager for-

svarsindustriens interesser, er underlagt de almindelige regler om tavshedspligt.

Embedsmænd i Forsvarsministeriet, der forud for deres ansættelse har været ansat i forsvarsindustrien eller i en interesseorganisation, der varetager forsvarsindustriens interesser, er under ansættelsen i Forsvarsministeriet omfattet af de almindelige regler om habilitet, loyalitet og tavshedspligt.”

Med venlig hilsen

Troels Lund Poulsen